

Rövid hírek a világból

Bácsmegei Gábor

95

Guatemalában, az El Palmar nevű lelőhelyen egy templomi emelvényt és egy temetkezést tártak fel a régészek. A templom lépcsőin talált hieroglifák szerint Kr. u. 726 szeptemberében egy Ajpach Waal nevű követ kereste fel Copan városát, ami kb. 300 mérföldre feküdt El Palmartól. A követtség célja egy szövetség létrehozása volt Copan királya és Calakmul (egy város El Palmar közelében) királya között. A követtség sikerrel járt, és a most feltárt sírban maga a követ, Ajpach Waal feküdt. Fogaiba piritet és jádeköveket ültettek be, és a jobb sípcsontján olyan sérülések nyomai látszanak, mint a modern kori rögbijátékosokon vagy labdarúgókon.

Egy maja követ

Vandál fazekasműhely
Lengyelországban

Wrzępia
(Lengyelország)

közelében a régészek geofizikai módszerek segítségével kb. 130 edénygetű kemencét találtak. Ilyen nagy számban igen ritkán kerülnek elő az edények kiégetésére szolgáló kemencék Európában. Néhány feltárása is megtörtént már, és az eredmények alapján ezekben a kemencében egy bizonyos edénytípust égettek. A korongolt, kb. 50 cm nyakátmérőjű és 70 cm magas edényeket valószínűleg tárolásra használták Kr. u. 3–5. században. Akkoriban germán törzsek lakták e vidéket, feltehetőleg vandálok.

Néhány éve a kutatók kidolgoztak egy módszert, amivel ki lehet mutatni az ősi emberi DNS-t a lelőhelyek földjéből is. A DNS-t a bőrdarabkák, hajszálak, kiszáradt ürülék és testnedvek tartalmazhatják. A Max Planck Intézet kutatói 150 földmintát vizsgáltak meg egy spanyol és két szibériai barlangból, melyek kora 50 ezertől a 200 ezer évig terjedt. A kapott eredmények szerint két genetikai hullám mutatható ki a Neander-völgyi népeiségben, melyek szétterjedtek Euráziában. Az egyik kb. 135 ezer éve, míg a másik kb. 105 ezer éve létezhetett, és az első hullám egyik ágából származhat az összes későbbi, ilyen módon vizsgált csoport.

A Neander-völgyi DNS
nyomában

A görög sziget, Kászosz partjainál 2019-ben kezdtek egy 3 éves kutatási projektbe, melynek célja a partvidéki vizek felderítése. Eddig több mint 200 órát merültek a búvárok, és munkájuk során előkerült egy hispániai olívaolajat és észak-afrikai amforákat szállító hajó maradványa a Kr. u. 2–3. századból, valamint egy-egy, szintén amforákat szállító hajó a Kr. e. 1. és Kr. e. 5. századból. Maga a sziget fontos kereskedelmi utak találkozásánál fekszik, ezért további roncsok felbukkanása várható a part menti vizekben.

Újabb hajóroncsok Kászosznál

Darázsfészkek segítettek a kormeghatározásban

Nyugat-Ausztráliában igen sok ősi sziklarajz található, melyek kormeghatározása igen bonyolult feladat. A kutatók nemrégiben kiválasztottak 16 olyan rajzot, mely felett vagy alatt darázsfészkek találhatóak, és ezeknek a fészkeknek a korát igyekeztek meghatározni radiokarbonos vizsgálatokkal. A kapott eredmények alapján a legtöbb vizsgált rajz 13–17 ezer éves lehet, melyek közül a legidősebb egy kengurut ábrázol.

Az egykori város falain kívül, egy római villa istállójában került elő egy gazdagon díszített, négykerekű szekér. A régészek szerint ezt a járművet csak ünnepi alkalmakkor használták, és ez az első ilyen lelet a környékről. A korábbi ásatások során e lelettől nem messze három ló, illetve két férfi maradványait is megtalálták. Egyikük egy úr lehetett, míg a másik személy valószínűleg annak szolgálója volt.

Ünnepi szekér Pompeji falainál